

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันความเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และเศรษฐกิจเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีผลทำให้การดำเนินงานของสังคมหลายด้านเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างมาก การศึกษาซึ่งเป็นขบวนการหนึ่งของสังคมจึงมีการเปลี่ยนแปลงไปด้วย โดยเฉพาะทางด้านปรัชญา จิตวิทยา และสังคมวิทยา ซึ่งเป็นพื้นฐานของการศึกษา ผู้ที่อยู่ในวงการศึกษาก็จำเป็นต้องให้ความสนใจ ทำความเข้าใจ และติดตามความเคลื่อนไหวต่าง ๆ อยู่เสมอ สิ่งที่จะเป็นกั๊กกลางให้ผู้ที่อยู่ในวงการศึกษาคิดสนใจและติดตามข่าวคราวความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้ดีที่สุด ก็คือ วารสารทางการศึกษา ซึ่งเป็นวารสารที่ให้ประโยชน์ทางด้านการศึกษาโดยตรง

เป็นที่ยอมรับกันว่าครูเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบอย่างสำคัญในการเรียนการสอน ตลอดจนการพัฒนาความเจริญเติบโตของเด็ก และมีส่วนในการส่งเสริมความเป็นอยู่ของสังคมให้ดีขึ้น และในการที่ครูจะปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบของตนให้ได้ลุล่วง จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรู้จักและมีประสบการณ์แห่งการ เรียนรู้ เป็นอย่างดี ครูจะต้องมีความสนใจในเหตุการณ์ต่าง ๆ รอบตัวและแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ

ความรู้ที่ครูควรแสวงหาที่นั่นอาจแยกประเภทได้เป็นความรู้เกี่ยวกับวิชาครู เช่น เทคนิคการสอนวิชาต่าง ๆ และวิชาการศึกษาทั่วไป ฯลฯ ความรู้เกี่ยวกับวิชาการในแต่ละหมวด เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย สังคมศึกษา ฯลฯ ความรู้เกี่ยวกับความเคลื่อนไหวทางอาชีพ ระเบียบ กฏต่าง ๆ ในวงการการศึกษา ฯลฯ และความรู้ทั่วไป เช่น ข่าว สารคดี ตลอดจนบทความที่น่าสนใจ ความรู้ต่าง ๆ เหล่านี้เป็นสิ่งที่จะช่วยเสริมสร้างภูมิปัญญาให้แก่ครูในการที่จะนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอน และทั้งยังเป็นประโยชน์แก่อาชีพครู โดยเฉพาะอีกด้วย

การแสวงหาความรู้ของครูนั้นสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การศึกษาค้นคว้าในชั้นที่สูงขึ้นกว่าเดิม การเข้าร่วมกิจกรรมจากสถาบันทางการศึกษาเป็นครั้งคราว การพบปะสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้ในระหว่างครูด้วยกัน การเข้าฟังคำบรรยายของผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา การจัดโปรแกรมการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ตลอดจนการค้นคว้าจากสื่อสารมวลชนประเภทต่างๆ ฯลฯ ซึ่งวิธีดังกล่าวนี้เป็นวิธีการที่ครูใช้แหล่งวิชาในชุมชนให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองมากที่สุด¹

การใช้แหล่งวิชาในชุมชนนี้ ออลเซ็น² ได้ให้ความเห็นว่า "เอกสารการพิมพ์" เป็นแหล่งวิชาในชุมชนแหล่งหนึ่งที่จะช่วยให้หลักสูตรและวิธีการสอนสอดคล้องกับความเป็นจริง ช่วยให้การสอนมีความหมาย และช่วยให้เกิดประสบการณ์ทางการเรียนโดยตรง นอกจากนี้ยังสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนด้วย

โรจน์ คุณยากร³ ได้ทำการวิจัยแหล่งวิชาต่าง ๆ ในชุมชนที่ผู้สอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนฝึกหัดครูและวิทยาลัยครูเคยใช้ รวม 19 รายการ ปรากฏผลจากการวิเคราะห์ว่า แหล่งวิชาในชุมชนที่ผู้สอนเคยใช้มากที่สุด คือ "เอกสารและสิ่งตีพิมพ์" โดยคิดเฉลี่ยร้อยละ 99.11

ความคิดเห็นของออลเซ็น และวิษยานิพนธ์ของ โรจน์ คุณยากร ได้สนับสนุนให้เห็นความสำคัญของการใช้เอกสารการพิมพ์เป็นแหล่งแสวงหาความรู้ที่แหล่งหนึ่ง ซึ่งครูสามารถใช้ได้อย่างสะดวกมากกว่าแหล่งอื่น ๆ

¹William L. Carter, Carl W. Hanson and Margaret G. McKim. Learning to Teach in the Secondary School. New York: The Macmillan Company, 1962, P.371.

²Edward G. Olsen. School and Community. New York: Prentice-Hall, Inc., 1945. P.73.

³โรจน์ คุณยากร. "การศึกษาเรื่องการใช้แหล่งวิชาในชุมชนเพื่อประกอบการสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนฝึกหัดครูและวิทยาลัยครูของกรมการฝึกหัดครูในประเทศไทย" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, พ.ศ. 2507.

ฉะนั้น ถ้าจะถือว่า "เอกสารการพิมพ์" เป็นแหล่งวิชาที่ครูใช้ประโยชน์มากที่สุด ก็น่าจะแล้ว ก็จะต้องเป็นเอกสารที่มีวัตถุประสงค์ในการจัดทำเพื่อการึกษาโดยตรง นั่นก็คือ วารสารทางการศึกษา (Professional Journals)

ในการส่งเสริมความก้าวหน้าให้แก่ครูนั้น สมาคมหรือหน่วยงานทางการศึกษาจะมีบทบาทและมีหน้าที่สำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยเผยแพร่ความรู้ให้แก่ครู โดยการออกวารสารทางการศึกษาซึ่งจะให้ความรู้ทางด้านที่เกี่ยวของกับการสอน ในวารสารการศึกษาจะมีรายงานการวิจัยแขนงต่าง ๆ ที่มีผู้เขียนขึ้น ซึ่งจะครอบคลุมถึงปัญหาทางด้านการบริหาร การสอนและหัวข้ออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่และสวัสดิการของครู เป็นแหล่งความรู้ที่ครูจะนำไปใช้ประโยชน์ได้มาก¹

วารสารการศึกษาเป็นบริการที่จำเป็นประการหนึ่งสำหรับครูในทุกระดับการศึกษา คุณค่าของการอ่านวารสารศึกษานั้นไม่เพียงแต่ช่วยให้ครูได้รับความรู้ในสาขาวิชาที่ตนสอนอยู่เท่านั้น แต่จะขยายขอบเขตความรู้ของครูออกไปยังสาขาวิชาอื่น ๆ อีกด้วย และการอ่านจะช่วยกระตุ้นให้ครูเกิดความกระตือรือร้นที่จะศึกษาในเรื่องต่าง ๆ อยู่เสมอ เป็นการขยายความสนใจของครูให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

เนื่องจากวารสารการศึกษามีความสำคัญและเป็นประโยชน์แก่ครูทั้งกล่าว ครูจึงควรให้ความสนใจและหาทางใช้ประโยชน์จากวารสารเหล่านี้ให้มากที่สุด สำหรับวารสารทางการศึกษาที่จัดพิมพ์อยู่ในวงการศึกษาของไทยในปัจจุบันนี้มากมายหลายฉบับ ทั้งที่จัดพิมพ์โดยสมาคมทางการศึกษา หน่วยงานทางการศึกษาของรัฐบาล และหน่วยงานเอกชน แต่ละฉบับต่างก็มีวัตถุประสงค์ในการจัดพิมพ์ต่าง ๆ กัน และเพื่อให้การวิจัยครั้งนี้ได้ลอบ่างแท้จริง ผู้วิจัยจึงได้จำกัดขอบเขตของวารสารไว้เพียง 10 ฉบับ (วารสารจันทร์เกษม มิตรครู วิสามานูศึกษา วิทย์ศึกษา วิพัฒนาจารย์ อาชีวสาร ศูนย์ศึกษา วิพัฒนาสาร จกิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์) โดยกำหนดให้

¹Carter, Hansen and McKim. Op.Cit. P. 375.

เป็นวารสารทางการศึกษาที่คาดว่าจะให้ประโยชน์แก่ครูในโรงเรียนมัธยมได้มากพอสมควร

และเพื่อแสดงให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้นถึงความสำคัญของวารสารการศึกษาที่ครูในโรงเรียนมัธยมควรสนใจและเห็นประโยชน์ของวารสารเหล่านี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงวัตถุประสงค์ของการจัดทำวารสารแต่ละฉบับ ทั้งที่ศึกษาด้วยตนเอง และจากการสัมภาษณ์บรรณาธิการวารสารต่าง ๆ ผลจากการศึกษาวัตถุประสงค์ของวารสารต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้ คือ

วัตถุประสงค์ของวารสารจันทร์เกษม เพื่อเผยแพร่การศึกษาในทุกระดับ

วัตถุประสงค์ของวารสารมิตรครู มีดังนี้ คือ

1. เผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจในกฎหมาย ข้อบังคับ คำสั่ง และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษา และโรงเรียนทั่วไป

2. เผยแพร่ความรู้ในทางวิชาการศึกษา ตลอดจนวิชาการและสารคดีทั่วไป เพื่อประโยชน์ในการบริหารการศึกษา

3. สรุปข่าวความเคลื่อนไหวทางการศึกษา และเหตุการณ์สำคัญของประเทศและของโลก

4. เป็นศูนย์กลางของสมาชิกเกี่ยวกับกิจกรรมในด้านบริหารการศึกษาในจังหวัดอำเภอ ตลอดจนถึงโรงเรียน

5. ให้คำแนะนำชี้แจง แนะนำทางปฏิบัติเกี่ยวกับการงานในหน้าที่ของผู้บริหารการศึกษาทุกตำแหน่งหน้าที่

วัตถุประสงค์ของวารสารวิสามันต์ศึกษา เพื่อเพิ่มพูนวิชาการในค่านิยมสอนและเนื้อหาวิชาให้แก่ครูในทุกระดับ และทุกประเภท

วัตถุประสงค์ของวารสารวิทย์ศึกษา ประการสำคัญคือ แจงรายการวิทย์ศึกษานำบทความที่ออกอากาศแล้วมาตีพิมพ์ ส่วนใหญ่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทั่วไป

วัตถุประสงค์ของวารสารวิทย์จารย์ ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกครูสภาผู้พัฒนาการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา อาชีวศึกษา อุดมศึกษา และการศึกษาทั่วไป

วัตถุประสงค์ของวารสารวิทยาศาสตร์ ให้ความรู้ทางวิชาการ ชี้อธิบายเห็นทางการศึกษา และสารบันเทิง

วัตถุประสงค์ของวารสารอาชีพ มุ่งการศึกษา ค้นคว้า อาชีพศึกษาทุกด้าน **ไม่บันเทิง** กติ มุ่งเพื่อการอาชีพศึกษาและการอาชีพ

วัตถุประสงค์ของวารสารศูนย์ศึกษา มีดังนี้ คือ

1. เผยแพร่ความรู้และแนวความคิดในการพัฒนาการศึกษา เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการบริหารการศึกษาและการปฏิบัติงานของครู
2. เผยแพร่การวิจัย การค้นคว้า และการทดลองทางการศึกษา
3. เป็นศูนย์กลางในการติดต่อทางวิชาการสำหรับสมาชิกของสังคม ครู อาจารย์ ผู้บริหารการศึกษา และผู้สนใจในทางบริหารการศึกษา

วัตถุประสงค์ของวารสารคณิตศาสตร์ มีดังนี้ คือ

1. เพื่อส่งเสริมการศึกษา และการวิจัยทางคณิตศาสตร์
2. เพื่อปรับปรุงและแลกเปลี่ยนความรู้ทางการสอน ระเบียบวิธีสอน ตำราคณิตศาสตร์ ในหมู่สมาชิกและผู้สนใจทางคณิตศาสตร์ทั้งหลาย
3. เพื่อติดต่อกับองค์การคณิตศาสตร์ทั้งในและนอกประเทศ
4. เพื่อส่งเสริมอาชีพ และมาตรฐานสมาชิก
5. เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางคณิตศาสตร์แก่ประชาชน

วัตถุประสงค์ของวารสารวิทยาศาสตร์ มีดังนี้ คือ

1. เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ในหมู่สมาชิกและผู้สนใจวิทยาศาสตร์ทั้งหลาย
2. เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ในระหว่างสมาชิก
3. เพื่อส่งเสริมการศึกษา และการค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์ทั่วไป
4. เพื่อรวมกำลังความรู้ของสมาชิก สำหรับนำไปใช้ในการส่งเสริมสวัสดิการ

สาขารณะ

5. เพื่อโฆษณาเผยแพร่ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ให้แก่ประชาชนและไม่เกี่ยวกับการเมืองแต่อย่างใด

แม้ว่าวารสารเหล่านี้จะมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันออกไปบ้าง แต่สิ่งทีคล้ายคลึงกันก็คือ มุ่งในด้านพัฒนาการศึกษาและความรู้ในเนื้อหาวิชาการสาขาต่าง ๆ ซึ่งครูสามารถเลือกอ่านได้ตามความต้องการ จะเห็นได้ว่าวัตถุประสงค์ของวารสารการศึกษาต่าง ๆ นี้เกี่ยวพันกับครูและหน้าที่ของครูเป็นอย่างมาก ฉะนั้น ในการดำเนินงานจัดทำหรือปรับปรุงวารสารการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้ว จึงควรจะได้พิจารณาถึงความสนใจและความต้องการของครูควบคู่ไปด้วย เพื่อจะได้ยึดเป็นแนวทางในการปรับปรุงวารสารให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ต้องการทราบถึงความสนใจของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อวารสารทางการศึกษาของไทยในหัวข้อต่อไปนี้ คือ

1. ต้องการทราบถึงลักษณะและความสนใจของครูที่มีต่อวารสาร การศึกษาของไทยซึ่งจัดพิมพ์โดยทางราชการ สมาคมทางการศึกษา ตลอดจนหน่วยงานเอกชน
2. ต้องการทราบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากวารสารทางการศึกษา
3. ต้องการหาวัตถุประสงค์ร่วมกันระหว่างครูในโรงเรียนมัธยมและผู้ที่จัดทำวารสารทางการศึกษา
4. ต้องการทราบแนวความคิดของครูเกี่ยวกับการ เสนอแนะข้อแก้ไขปรับปรุงสิ่งบกพร่องต่าง ๆ ในวารสาร การศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนที่เปิดสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-5 ในโรงเรียนรัฐบาลของภาคการศึกษา 1 (ประกอบด้วยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสาคร และนครปฐม)

2. วารสารที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นวารสารทางการศึกษารวม 10 ฉบับ คือ จันทรเกษม มิตรครู วิสามัญศึกษา วิษณุศึกษา วิทยาจารย์ อาชีวสาร ศูนย์ศึกษา วิทยาสาร คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ความสนใจ

ก. ครูควรสนใจอ่านวารสารประเภทวิชาการมากที่สุด

ข. ครูในโรงเรียนมัธยมโดยทั่วไปสนใจอ่านวารสารการศึกษา

ค. ครูควรสนใจเป็นพิเศษต่อวารสารการศึกษาที่เป็นประโยชน์โดยเฉพาะในวิชาที่ตนสอน กล่าวคือ

1. ครูที่สอนในหมวดวิชาคณิตศาสตร์ ควรสนใจอ่านวารสารคณิตศาสตร์

2. ครูที่สอนในหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ ควรสนใจอ่านวารสารวิทยาศาสตร์

3. ครูที่สอนในหมวดศิลปะปฏิบัติ ควรสนใจอ่านวารสารอาชีวสาร

2. ครูได้นำประโยชน์จากวารสารไปใช้ในการปรับปรุงการสอน

3. ลักษณะความสนใจของครูที่มีต่อวารสารแต่ละฉบับนั้นตรงกับวัตถุประสงค์ของวารสารที่วางไว้

ความจำกัดของการวิจัย

ความจำกัดของการวิจัยครั้งนี้อยู่ที่การสุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้เป็นตัวแทนครูในภาคการศึกษา 1 กล่าว คือ

1. ไม่ได้สุ่มตัวอย่างครูในภาคการศึกษา 1 เป็นรายบุคคล แต่สุ่มเป็นโรงเรียน ทำให้ประชากรที่ได้ อาจไม่เป็นตัวแทนที่สมบูรณ์
2. การสุ่มตัวอย่างประชากรในต่างจังหวัดมีข้อจำกัด เนื่องจากไม่ได้ใช้วิธี Random Sampling เพราะจำนวนโรงเรียนที่สอนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีน้อย จึงใช้ประชากรทั้งหมด
3. ค่าตอบที่ได้รับจากแบบสอบถามบางข้ออาจไม่ตรงกับความเป็นจริงที่แท้จริง

ค่าจำกัดความของค่าบางค่าที่ใช้ในการวิจัย

ความสนใจ หมายถึง ค่าที่ ความรู้สึกที่แสดงออกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง มีความรู้สึกต่อสิ่งนั้นเป็นสิ่งจำเป็น และมีการทำกิจกรรมเพื่อเกี่ยวข้องกับเสมอ

วารสารทางการศึกษา หมายถึงหนังสือที่ออกเป็นคราว ๆ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวงการศึกษานี้ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่จะเพิ่มพูนความรู้ในด้านการศึกษานานต่าง ๆ ให้แก่ผู้สนใจหรือผู้อยู่ในวงการศึกษานานทุกประเภท

คุณค่าของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้

การวิจัยนี้คาดว่าจะได้รับประโยชน์ดังนี้ คือ

1. ผู้วิจัย จะได้ทราบลักษณะของความสนใจ และความคิดเห็นของครูที่มีต่อวารสารทางการศึกษาของไทย ซึ่งผู้วิจัยคาดว่าควรอยู่ในระดับสูง เพราะเป็นวารสารที่ให้ประโยชน์ทางด้านการศึกษาโดยตรง

2. ตัวครู งานวิจัยนี้จะช่วยกระตุ้นให้ครูเกิดความสนใจและเห็นแนวทางที่จะใช้ประโยชน์จากวารสารการศึกษาให้แก่ตนเอง

3. ผู้จัดทำวารสาร จะได้ทราบความต้องการและความสนใจของครูเพื่อจะได้เป็นแนวทางที่จะนำไปใช้ในการปรับปรุงวารสารของตนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

4. ผู้เกี่ยวข้องกับวงการศึกษา จะทำให้เกิดแนวความคิดในการที่จะใช้วารสารการศึกษาให้เป็นประโยชน์ในการเผยแพร่ความคิด วิธีการสอนใหม่ ๆ ตลอดจนข่าวในวงการศึกษาให้ครุทราบ